

Čtení na pokračování
Část čtyřicátá první:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola XXXIII/3 ... pokračování

„Ale Vaše Eminence, což je absolutně nemožné, abyste byl pozván zpátky do Egypta? Copak se tady někde nenajde ctihodný křesťan, který by o Vás neřekl to nejlepší? Všichni tito lidé se snaží a čekají na příležitost, aby Vás tam měli. Uvidíte, že se tato možnost brzy objeví. Jsem si jistý, že jednoho rána, už brzy, obdržíme spěšný kabelogram.“

„Ubohé dítě, ty skutečně žiješ s tímto snem? Už na to nikdy nemysli. Já jsem o tom přestal snít už před velmi dlouhou dobou.“

„Každopádně, Vaše Eminence, má předtucha mě ještě nikdy nezklamala. ... Uvidíte! Kdy očekáváte, že se vzdáte své funkce?“

„Začátkem ledna.“

„Uvažuje se o tom, že Vám dají po zbytek života rentu, něco jako penzi.“

„Ano, slyšel jsem o tom.“

„Snažně Vás prosím a zapřísahám, nemyslete už více na Aeginu. Můj otec pro vás vlastníma rukama připravil soukromý pokoj ve svém domě. Pokud si nepřejete bydlet tak blízko mě a mé sestry Despiny, můžeme Vám pronajmout pokoj někde poblíž. Oznámení ‚Pronájem‘ je vidět na mnoha balkonech. Ale aby šel hierarcha jako Vy, s Vaší autoritou, Vaším literárním dílem na Aeginu, trpěl ve skalnatém terénu ... Vždyť tam budete zaživa pohřben ... Bůh uchovej! Opravdu nevím, Vaše Eminence. Co mám ještě dodat? Ačkoliv obdivuji a cením si té slepé dívky, která si nyní říká Xene, a jedné nebo dvou dalších, jsou to přesto pouhé – ženy!“

„Nemáš pravdu, Costasi. Žádná živá duše, ať muže nebo ženy není pro našeho nebeského Otce méně hodnotná. Naše nebeské dědictví nás zavazuje sloužit všem, abychom byli připočtení k Hospodinu. A snad je dobré si uvědomit, že dokonce i duše postiženého dítěte, které je v mládí trápeno démony, bude lépe přijato před soudnou stolicí Páně po své smrti než některé jiné duše, třeba i duše patriarchy. Nemyslím si nicméně, Costasi, že by mi zbývalo mnoho možností. Jen Bůh ví. Když budu úspěšný při založení svatého konventu a také teologické školy v těchto posledních letech mého života, pak mi možná Hospodin odpustí moje hříchy a neschopnost.“

„Vaše Eminence, jsem velmi zarmoucený a neuklidním se. Za prvé, věřím, že tam budete trpět tak moc, že se vrátíte ... A kromě toho, co bude se mnou? Já nemohu bez Vaší blízkosti žít. Co se stane se mnou?“

Nektariovi bylo náhle do pláče a v hrdle mu uvázl vzlyk. Přistoupil ke Costasovi a poplácal ho po zádech.

„No tak, Costasi. Vezmu Tě s sebou, pokud je to to, co chceš, ale může to způsobit problém při uspořádávání bydlení. Jak budeš moci pobývat v konventu? Nejsi ani ženatý ani ses nestal duchovním ... Což nevidíš, mé drahé dítě, jak dokonce ta nejnevinnější neposlušnost může způsobit tolik problémů? Každopádně nebud' smutný. Pán Bůh se postará o všechno. Teď jdi a připrav nám kávu a sedneme si a všechno probereme.“

KAPITOLA XXXIV/3

Těsně před vánocemi roku 1907 napsal Nektarios následující dopis, který se týkal Aeginského monastýru.

... Začal jsem právě přemýšlet o tom, jak potřebná je moje přítomnost v monastýru. Založili jsme klášter s mladými, nezkušenými sestrami, které jsou poprvé zkoušeny, a které mají na jedné straně vůli a lásku k náboženskému řádu, který si zvolily, na druhé však ještě vlastně neví, co je to popření sebe sama ve snaze dosáhnout dokonalosti ctností, a co je to boj vedený proti sobě samému, proti veškerému našemu sobectví a vášním těla i duše. Stejně tak jsou nezkušené v boji proti světu a tomu, co představuje, a v boji s protivníkem, nejstarším nepřítelem. Kymácí se při každém větru a závanu, při každé závratí, které přináší moře života, a jsou stravovány strachem. Chybí jim odvěký námořník a jejich odvaha je opouští. Nemají žádné zkušené průvodce, kteří by je vedli svým příkladem. To mě přivádí k myšlence, že bych chtěl být s vámi, abych vám mohl nabídnout jakoukoliv podporu a rady, které mohu. Když jsem přišel na Aeginu, abych vás ubytoval v monastýru, neuvědomil jsem si zodpovědnost, kterou jsem na sebe vzal, zodpovědnost, která mě případně přivede na Aeginu. Moje mysl a přání je jinde, v Monastýru Předchůdce (Jana Křtitele) ve Skopelas, ale hlas v mém nitru mi říká, že mou povinností je splnit závazky, které jsem na sebe vzal na Aegině. Modlete se, aby mě Pán osvítil, a já udělal to, co je jeho vůle.

KAPITOLA XXXV/3

Stavba chrámu na Aegině pokračovala. Pro kopuli byl nalezen nádherný mramorový kříž. Lidé, známí i neznámí, posílali pro monastýr vytrvale dary, a všechno s Boží pomocí spělo k dokončení. Sestavení Theotokarionu bylo hotovo a v oběhu. I když šlo vše dobře, Nektariovo zdraví už nebylo takové jako dříve. Často byl nachlazený, cítil se slabý, bolela ho hlava, měl závratě, a tak musel zůstat v posteli.

Na začátku února roku 1908 svoji rezignaci generálnímu sekretáři správní rady od Rizarioských. Znělo následovně:

Ctihodné správní radě Církevní školy Rizarioských,

Dovoluji si informovat ctihodný výbor školy, že z důvodu únavy těla a častých nemocí, cítím, že již nemohu dále nést důležité povinnosti děkana školy. Z tohoto důvodu využívám s velkou lítostí možnosti oznámit vám, že na pozici děkana rezignuji. Z celého srdce přeji, aby Pán požehnal vašemu dobrému dílu a vaší práci pro školu, kterou jsem miloval z hloubi svého srdce. Hospodin se postará a bude podporovat nejvyšší cíl a smysl školy, skutečný smysl, pro než byla založena svými zakladateli. Ti navždy zůstávají v naší milující paměti, kéž jsou stále vzpomínáni. Prosím, abyste si byli vědomi mé nejvyšší úcty a lásky vůči vám, v níž zůstávám, a prosím Hospodina, aby vám stále žehnal.

Když tato slova dopsal, Nektariova ruka se roztrásla a jeho oči se naplnily slzami, navzdory jeho úsilí se udržet.

„Všechno je v pohybu, všechno přichází i odchází,“ šeptal si pro sebe. „Jak odcházejí lidé ze světa? Jako stěhovaví ptáci, míjejí se rychlostí světla, jako by byli pouhým přeludem, a zůstává po nich jen stín.“

Ačkoliv to Nektarios neočekával, po jeho rezignaci se všichni ve škole cítili jako otupělí. Mnoho z jeho studentů plakalo. Jiní, kteří ho tajně obdivovali, neříkali nic, další zase tiše vzdychali.

„Nektarios nás opouští ... Už s námi více nebude,“ říkal jeden druhému, jak se zpráva šířila.

Když se doslechli tuto zprávu, skupina nejlepších studentů se kolem něj shlukla jako ptáčata, která se bojí, že ztratí teplo své matky. Vedli s ním dlouhé duchovní rozhovory. Mimochodem tito studenti také pokračovali ke cti pravoslavného duchovenstva jako profesori na univerzitách. Mnozí zaměstnanci školy se rozhodli začít nosit do Nektariovy kanceláře každý den květiny. Jeho kolegové učitelé cítili, že jeho odchod zanechá obrovskou mezeru ve škole, a

tato myšlenka pro ně byla velmi nepříjemná. Ředitelé školy konečně začali na Nektaria pohlížet jinýma očima. Nakonec zjistili, že za posledních čtrnáct let to byla jeho nesobeckost a vytrvalost, která dovedla školu k jejímu současnému úctyhodnému postavení a pozici.

Nicméně, jelikož tělo nemohlo již déle vydržet toto místo, věděli ředitelé, že nemohou Nektariovo rozhodnutí změnit, a rozhodli se nabídnout mu doživotní rentu. Ministerstvo oficiálně přijalo Nektariovu rezignaci 24. března roku 1908 a provedlo zvláštní pochvalný zápis vyjadřující královu spokojenost.

Měsíc před tímto konečným souhlasem, provedl výbor ve škole následující záznam: „Před rozhodnutím ohledně přijetí této rezignace, byl pan Athenogenes instruován, aby vyjádřil hlubokou lítost výboru nad touto událostí. Jako uznání za Nektariovy služby pro školu, mu výbor ve vhodné dobu nabídne pomoc tří set drachem měsíčně a rovněž ho požádá, aby zůstal na pozici děkana, dokud oficiálně jeho rezignaci nepřijme.“

Zhruba ve stejnou dobu napsal Nektarios následující dopis na Aeginu:

... Pokud se do Velikonoc najde nový děkan, pojedou na Aeginu a zůstanu tam do září. Zmiňuji září z několika důvodů: Za prvé, metropolita mi řekl, že si přeje, abych zůstal v Pireu a bojoval proti mnoha herezím, které se tam vyskytují. Za druhé, musím někam umístit Costase; musí zůstat tady, protože nemůže být se mnou, pokud budu blízko k vám. Proste Boha, aby mě osvítil a já věděl, co bych v tom měl učinit. Jen na okraj, Costas nechce poslat moje věci na Aeginu, protože si myslí, že budu povolán zpátky do Egypta. Uléhá a vstává s touto představou. Já jsem přestal tento sen snít již před mnoha lety, ale Costas ho zatím vidí dnem i nocí. Až přijedu, zamyslíme se nad touto záležitostí a uvidíme, jak budu moci zůstat s Costasem a současně blízko vás ...“